

ز هزار نابوریا نیسلامن

شیخ یاسین رشد زیاری

لسرفی بنگههی گلهک شوینهوار ڙوا:-

۱- تاما خودنی ناسیق و روختن یا دنائ چالاکیاویدا. چالاکیا که سان دنیلامهتیدا درخ باوریاوی بکاری فایدهمی بکاری فایدهمی نهو باور دکت برخ خودنی نا سینیله تلهزی بجههینانا فن نایهنه: (ولاتکونوا كاللدين نسوا الله فاتسامهم انفسهم) ^(۱) هنگه وہکی وانه بن نهوبت خودنی ڙبیرکری تا خودنی وهلکرن نهساخو زیرکدن. پنهمهبر سلافت خودنی لسرین دیزیت: (إن الله عزوجل لا يقبل من العمل إلا ما كان خالصاً وابتغى به وجه الله) آخرجه أبو داؤد والثانی. ^(۲)

خودنی ته عالا وہنگریت ڙکارا نهو بیت یعنی پاک و دریکا خودنی دایت. نهف تاختنه ڙدرهینانا: أبو داود والثانی یه. نیسلامن ڙیکلهه ناکت فایدی دونیائی و دویاهی. لدوا هدر کارمک بو سولان پیراییت په رستنا خودنی یه مادام یه درستیت و حلال بیت. یعنی هاتیه له گئیران سه حابیت پنهمهبری سلافت خودنی لسرین گنهجہ کن ٻهیزو قورومت دیت یعنی بلز و بهزه ڏچتے سر کاری خوه هندے کا ڙوا گووت:

خوزی خدباتا فی گنجھی دریکا خودنیداپا. قاسدی خودنی تاختناوا له گئیرالله و گووت ی (لا تقولوا هذا فانه إن كان خرج يسمى على ولله صغارا فهو في سبيل الله).

وہنپریز: هکه نهف زلائم درکفتیت دا خزمتا بجویکت خویت سالبکت کاری وی دریکا خودنیداپا.

(وأن كان خرج يسمى على أبوبين شيخين كبيرين فهو في سبيل الله). هم گه نهو گمنج درکفتیت ڙمالا خو دا خزمتا داییاپت خویت مهزتو پیر نهو دریکا خودنیداچت. نهف پهروردیه که نیسلامن نیشا گه نجا ددھت کو نهون خو بدنه شوی و کاری دهمنی داییاپت وا پیر دین و مهمن دین. چنکو داییاپا گلهک رحمت و شفقة سریا بری تا بجویکت اخو مهزنکریته لدوا نهو هڈی هندینه پشکمک ڙ وہلداری یو بزرگریته له. دیان اوادا نه خو نه مهمن کیم زوریهنا همی داییاپت وا

نیسلامن نیدولوچیه کا نابوری یا نه مازه هلدگریخا. نومید ڙلن نیدولوچی نهود: کوما وا بیرو باورهرا وا بنگهه نهوبت ریزایا نیسلامنی لسر دچت بو نابوریا به شری و وابنگهه لفکه گوھنیتے کاخا کار پنکرن. کومدل برہنگه کن ناشکرا بکاریت. نیدولوچیا نابوری یا نیسلامن رادیت لسر می ستوینا. نهف ستوینه نهون تهرخاندکن راوه ستانا نیسلامنی برامبری ریچجو روکوئینکیت نشتمان یبت دی. نهوبت نه شایابن نومیدو هیئت مللہ تا بجههین و هاتیه هرفاندن ددهمکی کورت دا وہکی ریچجویا - نیشتراکی و رہنمایی - نهفیت گلهکا چبله بو قوتاین د جه رخن بیسق دا. جاره کادی نیسلامن هانه فکاخی و سری خو بلندکرده پ پرمدرداق و شانازی. یا تاختنتمه پ بنگهه دیتیت نهو ریزایا رانکوئیت جیهان گرق کو برہنگه کن تایمیت نابوریا نیسلامن بخوین نه خاصمه ل عیراقی ل رانکویا به غداو - مستنصریه - و یت دهی گلهک نامیت ماجستیر و دوکتورائی هاته چنکرن لسر نابوریا نیسلامن و هند دزورن نه شین نافیت همال بیڑین لفیرهدا. دن ہینهف سر تاختنتما خو ستوینیت نابوریا نیسلامنی یعنی:

- ۱- گریندان دمابینا مسلحة تا پارهی و هیسانی (روحی).
- ۲- گریندان ل نیوان په رژه وہندیا گشی و نه خاصمه (تایمی).
- ۳- کونکرن دمابینا نه گوریق و گوریق. ^(۳)

خر ڦکرنا به رژه وہندیا پارهی و هیسانی (روحی)

دریزایت چاخمی دا خدباتا به شری یا نابوری رموشکن پارهی یعنی گشی دنالدایی همی. بعلی دنیلامهتیدا نهف خدباتا یا نابوری دینگهه نهی یعنی فایدیه بعلی یعنی تامدایه پ هیسانایله و روختن له کو مرؤٹی بو سولان بنیان کاری وی لسر هزار همبوینا خودنی یو هیشاوی دکاری وی دا خری رازیوینا خودنی یو وین دحمسینت نهو خر کارا لگل بدینا ناکت بعلی وی لگل خودنی یه. روکوئیک دیت

بینه بیری پشچ مرناوا کو خیره کنی بو بکن یان نیکی فریکنه حجه
بهدل وی هدک نه چویته حجه.

سند مخابن بوزاگه نجا نهونت دایاپیت خو ددهنه شول و کاریت
گران و نهو زمتو باسکیت خو رویدکن و دکولانا دکه رین. یان
کاری و اتفانته نهانه نو دهنی رادنده پاره دفین ز دایاپیت خو دا
بعنه جهیت حرام و گوننه لی بینه کرن. نه خاسمه گلهک ز خلکنی
گوندا بوری بمنکی ندو بمریغه ددهنه دایاپیت خو بمنگی خزمتکاری و
خولامدتی. پیره میر و پیره زن روزی خری دقتین دناف زه فیندا نه
کوریت وا هایزی نینه.

دهنی ثم بچویک بیرامن تیهه مروقفک هبی ل گوندی شف و
بروزیت خو دقتاندن لسر بیندری بتون بینی کو کورو برایت وی
هاریکن لهوا گوته خلکن مالاخو: هدر ل دهف من راومتن بلا
شولنه کن دا خلکن ته بیزیت: نه قیمی مالویرانه که می خونیه. . . .
(وان کان خرج بیعنی علی نفسه بعدها فهو في سبل الله).

هدکه ثم دهرکه فقیت بونکاره کی دا گیان خو پیار نیزیت ز کاریت
خراب ثم بی دریکا خودنیدا پهستا خودنی دکت.

(وان کان خرج مفاخره فهو في سبل الشیطان).
نه ما هدک ثم دهرکه فقیت دا خو نیشا خلکن بدشت و دا خلک
بمحسن زی بکت کو بی بیزیه مرده خودان زه لامه، ثم کاری وی
دریکا شهیتایدایه.

۲- جیاوازیا لیپرسی: دبن سیهرا ریازا داتانی لیپرسین لسر بنیان
قانونیه يه. هدکه کمس نهیبت هدف دریاز بیو کیش کاری کریت.
بعنی لین سیهرا شریعت نیسلامتی دا لرخ لیپرسینا شریعت بدر
پسیاریا ناخویی یاهی بنگهنه وی باوری به بخودی و روزا
دویاهی. مروفی بوسolan فیلکری ناکت دهنی کاریت خودا
کیش جهی نیزیت لهوا بدرهم دی زینه بیت مال دی هینه پاراستن.
ثابوری دی بیزیکه فیت.

نهف باوریا بوسolan ستونیاوی تاخفتنا پیغمبریه سلافیت خودنی
لسرین:

(أعبد الله كأنك تراه فان لم تكن تراه فانه يراك) (۱۰)
تو پهستا خودنی بکه هروه کی تو خودنی دبیت هدکه تو نهیبتی ثم
نه دینیت.

۳- نامانج و خهباتا بشمری چالاکیاوی د هدمی ریازیت ثابوریدا
نمهم سله حهتا پاره بیمو فایده بیمو بهرفره هیا ثابوریده. نه ما د نیسلامتیندا
نامانجا قازانجی ییکه ز نومیدا نه هدمی به چنکو مال پیستر که
بو بجهه شیانا خوشی بوبه شمری نه نامانجده د ریازا بوسolanانیدا. ددینا
نیسلامتیندا: مروف چیگری خودنی به لسر رویی زه میتی زوی
خاسته هر دم بیته جهی فی کاره و ئافاکت عردي ساخته شه
ریازی پیدا کت بونه نیست خودنی پ چاندن و بازرگانی و ریکت دی

خودنی ته عالا نی گوق: (ای جاعل فی الأرض خليفة) (۱۱) من بی داتای
جیگری خو لسر عردي. نیشانه بو بشمری.
پیغمبر سلافیت خودنی لسرین نی گوق: (الدنيا حلوه خضره وان
الله مستخلفکم فيها و ناظر کیف تعملون) (۱۲) دونیا یا شرین و تهه
خودنی هنگی ییت کرینه جیگر و وکیل دی بمریغه دهنه و کادنی ب ج
کارابن. نهله نیشانه کو خودنی ئاقاکن و خهبات ز بمنیت خوده دفیت
تو نه و ریکه که ز په رستنی بو خودنی.

کومکر دمابهینا بمرژه و هندیا نه مازه و گشتی

ئیسلامتی بتون سیاسه ته کا نه مازه یاهی یا هلبزارق بالناده ته
سر که ته مرؤفا و کی دیچویا که تایت د - رأسمالیندا - تو نه پالیخو
ددهنه سر کوئملی بتون و کی بیردوزا شیوعی.
سیاسه تا ئیسلامتی پادوهستیت لسر برمابرینی و کیشانی د
مانابهینا مروفت کت و بمرژه و هندیا کوئملی نه ویبدیما دیبیزی - الوسطة
- ناوهندی. خودنی نی گوق: (و كذلك جعلناكم امة وسطا) (۱۳) هر بوری
رهنگی مه هنگی ییت کرینه مللته کنی ناوهندی. نیفه کی لفیره نه رماتیه
نه تیفه کیا حسینیه. نه رمان ناهیت دانان برموشش کنی هلبزارق و
راوهستایه بعلی فرمابه ره که لدویف دهنی گورینا همی و لدوی جهی و
فهگرتنا و کی جه نگاو ره خنگری (حصار گهاره) بملکو گلهک جارا
لایی بمرژه و هندیا گشتی بگریت تا هنده ک ده ما بمرژه و هندیا نه مازه بکینه
قوربان. نهف بینگهه تینه پار استن دغان خالت خاریندا:
۱- بمرژه و هندیا یا گریدایه پشیرمعن ئیسلامتیه. ریازا ئیسلامتی
نامانجاوی چاکیه. هدمی کار گریدایه بمرژه و هندی و ئومیدافه ز وا
فهگرتنا سوود او دویر نیختنا خرایا. بجهه شیانا بمرژه و هندیا د
ئیسلامتیندا نهیا راوهستایه بعلی تینه گورین لدوی چاخ و جها نه
برهنه کی ییک بعلی لدوی کاری فه تر بو مللقت هدمی برهنه کنی
گشتی.

ئیسلامت کاری فه تر (ضروری) پیشیخت ز نی فه نی هدکه
ههیت باشه هدکه نهیت زیان بی رانوهستیت. ناشکر ادبیت
موحتاجیت خلکنی هدمی نه و کی نیکن.

۲- ئیسلامت بمرژه و هندیا گشتی و که تایت پیکنیت.
ئیسلامتی سیاسه ته کا همی بتونی به تینا یا جیاوازه ز هدمی
ریازیت دی نه پالیخو ددهنه مروفت کت و کی - رأسمالی - نه نه
خورادگریت لسر کوئملی و کی کوملیت - شیوعی - ئیسلامتی هات
ریکه کی بگریت د مابهینا هردوکادا هردوکادا بمرژه و هندیا هردوکادا
بگریت دیلک ده مابهینا هردوکادا هردوکادا هردوکادا هردوکادا
دیبیزیت: (لا تغلبون ولا تُظْمِنْ) (۱۴) نه هنگ زولی لکدی بکن و
نه کس زولی لوه بکت. پیغمبر سلافیت خودنی لسرین دیبیزیت:
(لا ضرر و ضرار) (۱۵) نه زمره تبکه فیت و نه تو خرابین لکسی بکه.

هر وکی هایه گونن لسر هاتیادریز:

دهمن هندک کمس لسفین سوبارین ته باقیکن و دویی تیکن ز ته باقیکن گرووت: نهز نهشیم بجهمه سر فه نافی بین لره خن خودن گهمنی بکونکم و ناف دن بونن هیت. هدکه خملکن گهمنی هنلا فی کاری بکدت هدمی دن خندقن بدلی هدکه وادستی وی گرت بهاروکاربین لگه لیک هدمی دن خلابین و بشنه اسی بن. لگه لیک فی چندنی پاراستا بر روزهندیا گشتی.

۳- پیشیختنا مسله حتا کومدن لسر بر روزهندیا نه مازه هدکه بزه همه تکه هفت پیکه اتنا هردوکا لگه لیک.، نه خاسمه دده میت راوه سایدا وکی: جدنگا کولی. برسی. نیسلامق بشخافتانه هدمی زانا مسله حتا که تا دکنه قوربان و پیشیخت بمر روزهندیا گشتی کو نه و ماقفه که ز ماقیت خودنی. نه قیمه لسر بیان شریعت: بینفره کرن لسر زيانا بجويك دا زيانا معزن دهربازیست. هر وکی برباریت نیسلامه تی دای دهمن پیغمبری و راشدیا ز فه گرتنا مولکیت که تا بومه زنکرنا مزگه فنا. نوبربارا - عمر بن الخطاب خودنی ری رازیست: دهمن نرخ دانایندر سرتاشا. نو دهمن - پاره و کله لوبی هندک کار بده سیست خو بو - بیت المآل - مو سادره کری دهمن دیقی دهوله هندیا وا باز سنورا چویه دوری. نه فی دوهی نانه ک نه بیوی بخوت نه فرو قسرا نافادکه ت نو تور و میلاد کریت. ابن حزم دیزیست: هدکه ییک مر زیرسا ل جهه کی خملکن جهی خوبنا وی پیشی به دن چنکو نهون سه بیا کوشتنی ...

گریدان دمابهینا راوه سستان و گورینی

دق و ناخفتنت قورئان و حدیثی دباوه ری و پرسنی و ره وشنی جهی راوه سستانه. نه جهی هز رکنیه جیاوازیه. نه ما نه و ده قیت هاتین د قورئان و سونه تیدا بنگه کی ریشه بریا کومدن نه و سوتیت گشته نه و بنگه هیت پرستگاهیه نه جهی زیکفه بوسیه نه هر کومله ک نیسلامی دنی پ جهیت وکی قه گرتنا هدمی درامه نیت بینه دهست کار بجهه ایان بشخافتانه خودنی (فاتنروا فی الأرض وابتغوا من فضل الله) ^(۱) باللاف بین ل عرمدی و پرسن ل رحمه تا خودنی. کو شولکمن و بخه بن بو زیان خو هر وها بنگه کی قه گرتنا ره نگه کی زيانا بریک و نه فه زی پیک بکارئینه ناخفتانه خودنی (و فی اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم) ^(۲) دناف مالی و ادادی نه هدی پشکه کا ناشکرا بو ده روزهندکه راو بیارا. بدلی کاپ ج ره نگه نه ف سوتیه دنی بجهه ایانه دهست زانا لسر باخفن و قسیت جیاواز بین لدوی ده ما و جها هر وکی زکاتا - فترا - هر وخته کی و هر جهه کی ره وشی خونی هدی هر ده دم کا ج نی باشه بوفه قیرا. نو بارا کو فقیر موحجا جاوی نیه قه تاندند. وکی فا پسیارا هدمی ددانایه بو ناخفتنی و لیله کولینی کو کدت و کوممل پیزابین. ناشکرا کرنا ره نگی گریدانا نیسلامه تی راوه سستان و گورین فا خالا دنی پاریزین:-

۱- ریازا نیسلامه تی پرستگاهیه سوتیت وی لیله کولینه بجهه ایانه. سوتیت نیسلامه تی ج د تابورین. کومه لین سروکانیاوا - قورئان و سونه تان. پشته هنگی کار دخازیت هز رکن د جهه ایندنا.

بجهه ایانه نیسلامه تی بیت داناینے بدلی بنا غاوال یا راوه سستانیه نه و کو ز خودنی ای و پیغمبری لوا کاری هز رفان و (موجه هدی) نه و چهوا دن بجهه ایت نه شوی دن دانیت. دهمن زيانا هدر ریازه کنی ناشکرا دیت د جهه ایندنا نیسلامه تی گازیکر دا خملک هوشی خو بجهه ایت زیبر فی کاری پیروز مروفی زانا و موجه هد هدکه فتوه دا پشته لیله کولینه کا کوییر هدکه ناخفتا وی یا راستبوی ذو خیریت همین. هدکه یا خمله تبو خیزه کا بتوی یا همی بدلی نیسلامه زی و پیغمبر چو و درکنی نیجتیهادی و لیله کولینی کره زیندی سینی دهربازیست خوکنیت شر عیدا.

۲- بنگه هیت پرستگاهی ددرستن و د ووچن بو هدمی چاخا و جها نه فه زی نیشان هندی یه نیسلامه تی ج قهید نه دانایه لسر هوشی به شمری نه فه ناشکرا دیت دفا هر دو کارا دا:-

آ- بنگه ها پرستگاهی د نیسلامه تیدا نه ویت پویته تیکه لینا دکن د کیمن و د زمارتیه برامبری نه قیت دی نو پترین زوا ره نگه کی گشتی نی همی بینی کو ماین خود برفه هیا دابکه. وکی زکان خودنی نی کونی بدهن بدلی کا چمنه و پشکا کیه نه فه کاری زانایه بین راین.

ب- نه ف سوتیت پاسایی بیت گشتی ماین خود پیشیت فر دکن بو

هر کس کی و هدر مللته کی بینی تیبی ز جهی پشکه فتا وی مللمن نه جهی نه و سوتین لی بکارهین. لدویا همی کاریت دی جهی ناخفتنی نه.

۳- ناشکرا دیت بجهه اینا شریعت تیکه گورین ب گورینا دم و جها. ره نگه کنی تاییق نی یه. بدلی هدر کومله کنی بجهه اینا نه کا همی لدویش زيانا نه و تیدا دژیت لوا دزگه همی نیجتیهادی بین نه کریه.

قه گرتیت بکارئینا هه بوینی

د نیسلامه تیدا هدکه یکی تشدک همیت نایت بر ره نگنی نه و حزکت بکاریتیت به جهتا نه فه مولکی منه نه زنی سر به مسم بکارئینا وی دا. نیسلامه تی ریازه کا بو دانای و قه گرتیت بو داناین پیشیه لدوی بچیت ز فا قه گرتیا:-

۱- پاره و مال نه هیته نهاندن بدلی هر ده دم بکارهیت. گله لک ده قیت نیسلامی داخازن بو فی کارهی ز وا خودنی دیزیت: (والذین یکنون الذهب والفضة ولا ينفقونها فی سبل اللہ فیشہم بعذاب الیم) ^(۱) نه و که سیت زیر و زیشا خرفه دکن و هملدگرن نو نه و ناکنه خیر د ریکا خودنیدا نو مزگینی بدھنی ب ییشہ کا گران. هندکه زانا نی گون د تفیر افی نایه تیدا: نه و کسی زکان ز مال خوه بدھت ناییه خرفه کر

خراب زی نه گردن، وی بکنه خیر نمود همه که یک بدنه هنگو هنک و هرناگر نه لولا چافیت خوب تین نیشان نه دلیه. نه ف نیشانه بروی که می نه وی زکان بدنه نه سمح لیکت شقی کیم بها وی در پیخت هر پیده کی زکاتا وی به. جو تیار دیپیز شکاره هر شکاره کی زکاتا وی دی دهت. هم که می باشیت یان کیمسایی لیه بن. همروه کی گه می نیتالی زکاتا وی گه می نیتالیه. گه می هم کسیاک زکاتاوی هم کسیاکه. نه گه می نازه زکان ژ گه می کویری بدنه نایت. زبه رزترین در پیخت زکان نهون بوسولان چیتین نشت بدنه و زدل بدنه دل وی ددویرا نهیت. لگد وی چندی ژف نایه ته نیشانه بودویر پیختنا مروی بیوسلمان ژ هم بینا هم رشته کی درینکا پس و خرابدا نیسلامق هم بینی حرامدکت د نیز ریکت زوردار نیداو به ره نگیندا همروه کی حرامکری ریباو فشارتا نشی و قمارو زوری و ذری و بهرتیل، لفیه همیز راوه مستانه کینه دی بیزون فلان گوند بن فلاں چیمه سیه بینی کو پسیار که نهاری نهی پ چ بمنگره نهف گونده کریه بن خو..؟

هندک دی بیزون میمی کری نهاری کس همی بشیت گونده کی بکریت. نه کیش ملایه ل کورستان به حسینی فی کاره هی کریت و به حسلیکت. لهوا فرزه کا نیسلامه ژف باده بینه به حسکرن لسر بنیان قورثان و حدیسی. گله لک که سیت همین بخورتیا خو گوندیت لخلکی ستاندین.

گله لک دهی داگیر کرنا نیگلیزی و ملیکاتیا پاشکه فنی پ بهرتیل او زیرا هندک گوندیت پیختیه سر نافی خود دیپیز نهف گوندیت منه لهوا دیسلامتیدا هک ریکت خار بکاره اتین بو هم بینا مولکی نه و موللک بی حرامه پیغمبر سلامت خودی لسر بن دیپیت: (من ظلم شبرا من الأرض طوف الله من سبع ارضين) ^(۱۰) نه و که می بونسته کا عردی ژنیکی بستیت بخورت خودی نه عالا دی وی که می بدنه خاری دین حفت نه بدقادا. پا چهوا نهف که سیت چهند گوند ب بهرتیل او حیلا و خورتی د گله لک جارادا نیختسته سر نافی خودی حالی و اج بیت. پسیارا خو ناشکرا دکت ژف همراه چهوا دی هینه ناشکرا کرن و قبه شین. نیسلامق دیپیت: نه و که می نهیت دلیلیت خو و شاهدیت خو بینت راست بینت کو نهف جهی وی به دوللت وا جها دی به لافه کت لسر جوتیارا بمنگی حدقی.

هر ودها نیسلامق حرام دکت ملکینی و هم بینی هکه زهره رو نیشان ف مللتن بکه فیت وه کی بازرگانیا لگد دوزمناو بازرگان پیشتیت حرام وکی نازه فی و کاریت سر خوشی. یان هندک گله لک عردی ددهستیا و جو و تناکت دوی دهی دا بهزاران فه قیریت همین دن کار و عدم درویشته لین دیوارا هافی و زستان نهف که می هه عردی زی هینه ستاندن و به لافه کدن اسر جوتیارا. نه فیه نیسلامق ره حمت و دلوغاف بو همی خلکی.

و لبر فی نایق ناکه فیت. ^(۱۱)

به لی د هندک حدیسادا بی هایه گونز: (من ولی بینیا له مال فلیتجر له ولا بترکه حق تاکله الصدقه) ^(۱۲) نه و که می هیتیمک ددهستیا بیت و مال هبیت بلا بازرگانی بوبکت دا زکات نه خوت و خلاس نه کدت. ده می مال خودده شوولی زی نایت ب فائیز و ریبا بدنه شوولی. به لی پ وا ره نگ و شهرتا نهوبت خودی درستکری.

۲- زکات: فرزه لسر مروی بوسولان همی مالن پشکه کنی ژ مالن خوده در پیخت کو زکاته. خودی بی گونز: (واتو الرکا) ^(۱۳) زکاتا مالن خو در پیختن نهف کاره در پیختن پاکز کرنا گیانیه ژ ره زیلی و پاکز کرنا مالیه ژ بی بهره کتی. هم ریکتکه ژ ریکت نه هیلانا فه قیری.

۳- فایده بینه کا چاک و درست بکاره ایانا مالیدا. نایت مال خو ونداکت در پیکت حرامدا. یان درینکا و اشتادا نهوبت فر نه بن. نه و کارین کینی نو حمسویدی د چینن دمابه بنا بوسولانادا.

ئیسلامق و مولکینی

دیسلامتیدا ماقی ملکینی بی پاراستیه ل ره خه کیله به لی بی رهاریه لره خه کنی دیشه. بشریعه تنهه. لهوا به شر نهی نازه ایه دهیدا کرندادا د کیش رینکا حمزکت. نه و نهیت ب کار بینت نه و شقی هبیت یان ورگیریت. دزیان خوددا و پشق مرناوی چمدا نه و حمزکت. نیسلامه تین هندک فگرتیت دانای لگد نه گهربت هم بینی و پهیدا کرندادا چه واقی مالی دی بکاره بینت و ریکت و ریکت ورگرتاوی نه قری زندکن زوا:-

فه گرتیت لگد نه گهربت هم بینی و ملکینی. ^(۱۴)

نیسلامه تین نه هیلایه هم بین رایبیت لسر نه حدقی. فلیمی. نه زوری. ستاندن بخورت. دزیمی. خازن امالی ژنیکی ب درامبر و بینی رازی بینا خودان مالی و دل رحیمی. (المأخوذ حیاء كالماخوذ غصباً) نه و شقی تو ژنیکی ورگری درینکا شمرمندا همروه کی تو ژی دستیقی. همروه کی گله لک که سا هکه تشت کنی نازه لدهف بینکی دبت تا شقی بچویکری بیت بیزق نهف تشتے چهندی نازه بیه خودان دشمریت خودا بیزق بو خو ورگره بلا بوته بیت نهوزی هله لگرتیت همروه کی ریستاندی و حرامه. همروه ها هکه بیک که فتیت بدره نگیه کنی یان بی عقل لهواز بیت ییک بیت فی ره شمی بکده فرسدت دا شقی وی نه رزان لیکریت یان ره بر دستی بیتند هندک قهیت نه درست یان لسر بری بیت نهف کاره حرامه. خودی نه عالا دیپیت:

(يا أيا الذين امنوا انفقوا من طيبات ما كسبتم ولما اخر جنا لكم من الأرض ولا تيمموا الحبیث منه تتفقون ولست بالذئب الا ان تغضبا) ^(۱۵) نهی گملی باور که را خبر و چاکیا بکن ژ شقی پاک و پاکز بی وه که هاندی یه دستی خو نو بی مه در پیختنی بوروه ژ عردی هنک بی

- ٦- سورة البقرة (٣٠).
- ٧- سعد المرصفي. الجامع المفهرس لالفاظ صحيح مسلم. مطبعة شركة ذات السلاسل (١٩٨٨). ٣٨/٢. صحيح مسلم. باب الذكر. تسلل (٢٧٤٢) مستدرك الحاكم.
- ٨- سورة البقرة (١٤٣).
- ٩- سورة البقرة (٢٧٩).
- ١٠- الطبراني. الحافظ ابوالقاسم. سليمان بن احمد (ت ٣٦٠ هـ) طبعة ٢ - مطبعة الزهراء. الموصل (١٩٨٤). ٨٦/٢. ورواه احمد بن حنبل.
- ١١- عز الدين بلقى. منهاج الصالحين. بيروت (١٩٨٢) ل - ٦١١ -
- ومحمد الغوالى - الاسلام والاواعض الاقتصادية.
- ١٢- سورة الجمعة - ١٠ -
- ١٣- سورة الذاريات - آية - ١٩ -
- ١٤- سورة التوبه - آية .٣٤
- ١٥- الصابوني. محمد علي. بيروت (د.ت) ٥٣٤ / ١
- ١٦- سيد سابق. فقه السنة (١/٣٣٥).
- ١٧- سورة المجادلة - آية - ١٣ -
- ١٨- د. تقى عبد سالم. الملكية في الاسلام بين الفردية والجماعية. مجلة تنمية الرافدين جامعة الموصل كلية الادارة والاقتصاد. مجلد - ١٢ - كانون الثاني - ١٩٩٠ م - ل - ١٦٢ - و - على الخفيف. الملكية الفردية وتحديدتها في الاسلام. بحث منشور في المؤتمر الاول لمجمع البحوث الاسلامية - الاذمر (١٩٦٤) ل (١٢١).
- ١٩- سورة البقرة آية - (٢٦٧).
- ٢٠- صحيح البخاري باب المظالم (١٢).
- ٢١- د. تقى عبد سالم، مجلة تنمية الرافدين (١٩٩٠) ل - ١٦٤ - عبد السميع المصري، نظرية الاسلام الاقتصادية، مكتبة الانجلو المصرية. القاهرة (١٩٧١) ل (٤٥).
- ٢٢- صحيح البخاري. باب الوصايا - ٦ - ، سنن ابي داود باب الوصايا، مسنداً احمد بن حنبل ٤/١٨٦.

- ٣- زينبنت نسلامتى ناشكر اکرین بوھ بويى و مولكىنى ئەقىنه (١٣١) -
- ٤- كار: ئىسلامتى مروفى بوسلطان دېيت شولكەت و شىقى بو خۇ پەيدا كەت. ئىسلامتى بىرەنگە كى پىرۇز بەرى خوددەن شولكىنى ئەف كاره چەندى بجوپىكىت. ج ساخكىندا عەردى بىت. ب چاندى. دەرىخىستا ئەوى دناف زكىن عەردىدا. كېرىن و فروپىكىت. كار ب كەرەپىت.
- ٥- ميرات: ئىسلامتى ئىشىراقى ب ميرات دەكەت و قورئانا پىرۇز بخۇ گەلەك كى بە حللىكىرى ئەقىنى دا باب خۇ ماندەيەكەت وزارۆكىت وى لەدوی وى زيانە كا تازە بىژىن.
- ٦- دەولەت بخۇ هار و كاريا و لايتا دەكەت ٦ - بيت الما - دا موختاجىت خوبقەتىن و فايدهى ز مولكى خوبقىن كو عەردى خوبجىتن و دەپىت خۇ بەدەنەق، گەلەك جارا دەولەت ز مولكى خۇ دەدەنەت وەعىقىن ھەك ئەف عەردى بىن بەتالىت. يان ئەو عەردى كەسى خۇ نەبىت هەرۋەكى يېغەمبەرى سلاپىت خودى لىين عەردى دا يە هەندەك سەھايىا.
- ٧- حقى هەر پىتشەكى بىن ھەي دناف مالى دەولەت ئەوى دېپىزىن (بيت الما) بەلى دوى دەمیدا ھەك يېك نەپىنەت شوولى يان نەشىت شولكەت ز بەر نەخۆشىنى يان بىن بەعمر بىت يان پەنگىت دى وى دەمى شەپىعەت فەرزىدەت خودانكىرنا وى ھەك كەسى خۇو نەبىت خودانكىراوى لىسر - بيت الما - ھ ئەو مالى خەملك وەرگۈرىت بىن بەرامبەر و ماندى بويىن ج ل رەخى خزماتىنى قەبىت د زياناوادا وەكى خەلاتا يان بىرەنگى دۈيماھيا زيان بىت وکى وەسيقى بەلى بشەرقەنەنەن كو وەسىت بوارسا نەبىت. يان ئەف پارە ز مەۋەكى بويان بويىت لىسر ئەگىرانا وەسيقى وەسىت بۇ مەۋەقىت يان يە ئابىت مەۋەك وەسىتەكى بەكت بۇواكسا ئەۋىت دېنە وارس هەرۋەكى مەۋەقەن خانىئە كى لىسرنافى كورەكى خۇ چىكىت يان بۇ بەنلىكىت تىشەكى كو وەرگۈرىت پىشى مەنەۋى چىنكى دۈزمناتىنى چىكىت دەمانەبىتا بىرادا لەوا يېغەمبەر (س) دېپىزىت: (لا وصيحة لوراثت) رواه احمد وابو داود والتترمذى.
- ٨- نابىت وەسىت بۇ وارسا.

زىدەر و پەرأويز

- ١- ز نەپىنەت - ياسىن زىيارى - ل معهد التاريخ العربي للدراسات العليا. ل بغا . ل دەرسا (رييازا ثابورى د دەولەت ئەۋەبىا ئىسلامى) سيدايى ماددى د. محمد تقى عبد سالم العانى. سالا ١٩٩٣ م.
- ٢- سورة الحشر . آية (١٩).
- ٣- سنن النسائي باب الجهاد.
- ٤- اخرجه السيوطي في الجامع الصغير.
- ٥- مسنداً احمد بن حنبل. بەرگى نەھى.

ملخص البحث بالعربية

يتضمن البحث دراسة موجزة في جوانب من الفكر الاقتصادي الإسلامي العالى الذى اصبح الملاجا والملاذ للانسانية من جديد بعدما عجزت المذاهب الاقتصادية البشرية مرة اخرى في القرن العشرين عن تحقيق السعادة والرفاهية للبشر. وذلك ان الاقتصاد الإسلامي يجمع بين المادة والروح ويتم بمصلحة المجتمع والفرد معاً على اساس العدالة الاليمه وكذلك ان الاقتصاد الاسلامي شأنه شأن الشريعة الاسلامية التي تقبل التطور وتكون شاملة لكل زمان ومكان وان الشريعة الاسلامية تهدف الى توفير الرفاهية للانسان وحق البشر في الاكل والشرب والسكن على اساس اهلي عادل لا على اساس الكفاف وان ذلك مسؤولة جميع البشر، ثم يتعرض الباحث الى الملكية والقيود التي تفرض على حق النعمت بالملكية. وفي كل ذلك يستند الباحث على اسس متينة من القرآن والسنة النبوية الطاهرة والكتب والبحوث الخديمة والكتابات الخاصة من اساتذة الاقتصاد الاسلامي الذي يدرس في الجامعات العراقية والعالمية.

الباحث في سطور

پوختهی و تار

له میزدهه مرؤ لاستیکی سروشی^(۱) ناسیوه به کاری هیناوه بهن نهودی ناگاداری پیکھاتوی کیمیانی^(۲) بیت. به لام لاستیکی دهستکرد ماده به کی گرنگی نوی به تهنانهت (۸۰) سالیک له موبه مرؤ له تاقیگهدا^(۳) دروسقی کردوه بی گومان لاستیک به همو چهشن و جوزه کان بهوه ماده به کی سدره کی شارستان بهنه چونکه بهن لاستیک نهو همو نوتو موبیل و فروکه و صدهه ماشین به کیان ده که ویت. نهم لیکولینه ویه ده بارهی لاستیک به شیوه به کی دور و دریز. له پشا باسیکی میزوی لاستیک سروشی ده کین له پاشان باسی همول و کوشش و لیکولینه و کان زانakan ده کین سه بارهت به پیکھاتوی لاستیک

- * مواليد عام ١٩٥٩ ، قرية شفي ، قضاء عقرة .
- * أكمل الابتدائية في عقره عام ١٩٧٠ .
- * أكمل المعهد الإسلامي في سامراء عام ١٩٧٦ .
- * حصل على شهادة البكالوريوس في العلوم الإسلامية ، من كلية الشريعة ، جامعة بغداد عام ١٩٨١ .
- * حصل على شهادة الماجستير في التاريخ الإسلامي عام ١٩٩٥ .
- * عمل في تقديم الأحاديث الدينية في الإذاعة الكردية وتلفزيون التأمين ، وتلفزيون بهدينان ، وتلفزيون بغداد ، منذ عام ١٩٨١ ولحد كتابة هذه السطور .
- * عمل في التدريس في مختلف الأعداديات في بغداد نحو عشر سنوات .
- * عضو الأمانة المؤرخين العرب .
- * عضو الأمانة الأدباء والكتاب العراقيين .
- * عضو الأمانة الأدباء والكتاب العرب .
- * خبير قضائي في وزارة العدل .
- * عضو جمعية الثقافة الكردية .
- * عضو نقابة الصحفيين العراقيين .
- * امام وخطيب جامع سعيد بن زيد ، في بغداد منذ عام ١٩٧٣ ولحد كتابة هذه السطور .
- * له أكثر من ألف نتاج فكري .
- * طالب دكتوراه الأن .